

суспільства. Оптимізація і вдосконалення демократичної моделі держави і суспільства в сучасних умовах потребує адаптації традиційних демократичних принципів та цінностей до нових потреб та існуючих викликів. Це стосується всіх без виключення демократичних інститутів і процесів. Лише пріоритет права, фактична рівність прав і можливостей їх реалізації, гарантії прав і свобод людини і громадянина, розвинуте громадянське суспільство і ефективна система місцевого самоврядування, демократичні методи управління та інші важливі демократичні принципи та цінності забезпечать реальний суспільний прогрес України. Тому незалежно від змін у владі поглиблення демократичних засад залишається головним пріоритетом на перспективу розвитку української держави і основним надбанням історичної спадщини українського державотворення.

Василенко С.В., студентка юридично-психологічного факультету НАВС *Науковий керівник: Пустовіт Ж. М.*, кандидат юридичних наук, доцент

Актуальні проблеми розвитку демократії в Україні

Один із найважливіших критеріїв зрілості суспільства - ступінь його демократичності. Рівень демократії визначається метою, умовами, ефективними засобами оновлення суспільного життя, радикальною трансформацією політичної системи, гарантію незворотності цього процесу. Адже в соціальному розвитку демократія є найефективнішим способом реалізації суперечностей, вдосконалення й гармонізації суспільства [1, с. 25-26].

Основний Закон України проголосив країну демократичною, соціальною, правовою державою. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека були визначені найвищими цінностями.

Сучасний процес демократизації суспільного життя України позначений не лише складнощами духовно-ідеологічного самовизначення, суперечливістю процесів "відродження" та "модернізації". Головна особливість державного будівництва, здійснення демократичних перетворень в усіх сферах соціуму полягає в тому, що вони відбуваються на фоні реформ політичних, економічних і соціальних [2, с. 95-96].

Минув майже рік з початку подій на Майдані в столиці України, що увірвались, немов буревій, в життя всієї країни та назавжди змінили світосприйняття українців. Протести студентів проти зриву підписання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом, силовий розгін активістів-мітингувальників загонами правоохоронних органів, майже мільйонний мирний мітинг в центрі Києва, прийняття «диктаторських» законів 16 січня 2014 року, викрадення, катування, вбивства активістів Євромайдану, «кривавий четвер» 20 лютого 2014 року навіки закарбувалися в серцях і пам'яті українців.

В Україні змінилося дуже багато. Але потрібно розуміти, що це не середина і не кінець шляху, а тільки його початок. Однозначно можна сказати,

що Україна наблизилася до Європи в політичній, економічній і соціальній сферах. Але ми не говоримо про наближення в рамках безпеки (мається на увазі НАТО) - для України це далеко. Україна змінилася в очах Європи та США. Вона стала країною, в якій люди хочуть працювати й співпрацювати, і привести країну до успіху, чого раніше не було. Так, це тривалий процес, як кажуть, "два кроки вперед, один - назад". Звичайно, існуючий конфлікт - війна на Донбасі - велика проблема. Без політичного рішення, якого зараз намагаються домогтися в Мінську, проект Америки та Європи з проведення реформ в Україні, з метою зробити її частиною європейської спільноти, просто неможливий. Потрібно розуміти, що Україна буде в наших головах з двох причин: або через війну, або завдяки реформам [3, с. 265].

Виникають двоякі почуття. З одного боку, країна стала консолідованою, у людей з'явилося відчуття національної ідентичності та згуртованості навколо ідеї. Раніше такого не було, і це однозначно великий плюс для нації. Але в той же час країна зіткнулася з трьома масштабними кризами. Це фінансово-економічна, конституційна та військова кризи, тобто криза безпеки. Жодна країна Європи за останні сотні років, мені здається, не стикалася з такою кількістю проблем і криз, що відбуваються в один час! Останні 25 років в країні не проходило ніяких реформ, система управління була абсолютно зруйнована. Країна так і не змогла побудувати дієві інститути влади, ми бачимо безліч проблем в інституційних процесах. А нам необхідна працездатна держава. І це буде найважливіше завдання на найближчі роки.

Провідний чинник - війна. Другий - зміна життя України з новою владою, яка сформувалася після Майдану, президентських і парламентських виборів. Ці події підтвердили бажання України розвиватися в європейсько - атлантичному напрямку. Соцопитування, які проводилися протягом року, показали: переважна більшість українців підтримує західний вектор розвитку.

В Україні планується реалізувати понад 60 реформ та спеціальних програм. Це і антикорупційна реформа, оновлення влади та бюрократичного апарату. Судова реформа. Реформа правоохоронних органів. Децентралізація. Податкова реформа. Дерегуляція та розвиток підприємництва. Реформа системи безпеки та оборони, енергонезалежність та популяризація України в світі.

Процес впровадження реформ уже розпочався. Так у правоохоронній сфері - робота поліції, у судовій - заміна судового, прокурорського складу на нові кадри.

Отже, незважаючи на деякі занепадницькі настрої людей, українці залишаються згуртованими навколо своєї країни та нації. Більшість населення України (67%) пишається тим, що вони є громадянами цієї країни, і за останній рік цей показник зріс на цілих 6%. А патріотичні почуття - це головне, що, на думку населення, об'єднує людей в українському суспільстві, причому значення цього чинника різко зросло. Загалом, рік в Україні був непростий. Економічна криза, непопулярні заходи уряду, девальвація гривні - це те, з чим простим людям доводиться стикатися щодня. Але не зважаючи на це, останній рік довів готовність українців бути демократичною нацією.

Список використаних джерел

1. Конончук С., Ярош О. Розвиток демократії в Україні. - Київ, 2009. — 243с.
2. Курас І. Ф. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку. — Київ, 2009. — 546с.
3. Політологія: навчальний посібник / М.П. Гетьманчук, В.К. Грищук, Я.Б. Турчин та ін.; За заг. ред. М.П. Гетьманчука. - К.: Знання, 2011. - 415 с.

Березенко В.В., аспірант кафедри загальноюридичних дисциплін Київського університету туризму, економіки і права

Конституційно-правовий статус державного кордону України

Глобалізація соціально-економічних процесів у світі, розвиток міжнародного співробітництва та перспективи євроінтеграції мають суттєвий вплив на соціально-економічний розвиток окремих прикордонних регіонів України. Водночас, питання незавершеності договірно-правового оформлення державного кордону України за сучасних умов державності є вкрай актуальним для національної безпеки країни. Так, у 2014 році перед Україною постала потенційна загроза з боку Російської Федерації, що окупувала Автономну Республіку Крим та м. Севастополь, визнавши суверенну частину української території новими суб'єктами федерації та законодавчо закріпивши анексію цих регіонів Росією. Нині російська сторона активно підбурює та заохочує сепаратистські та екстремістські настрої в південно-східних регіонах України, що мають за мету перегляд державно-територіального статусу країни [1, с. 217].

Актуальність теми дослідження визначена ще й тим, що концепція процесу формування та функціонування державного кордону України не є достатньо науково обґрунтованою. Не викликає сумніву необхідність пошуку шляхів удосконалення розвитку прикордонного співробітництва.

Слід зазначити, що правовий статус державного кордону треба відрізнити від його фактичного статусу, який включає реальний стан функціонування і охорони державного кордону, правозастосовчу практику. Дана категорія дає змогу аналізувати не лише законодавство про державний кордон, але й стан його реалізації, що в свою чергу дає можливість вдосконалювати механізм охорони державного кордону.

У законодавстві України визначення поняття «Державного кордону України» наведене у двох законах:

- 1) У Законі України «Про правонаступництво України» - Державний кордон СРСР, що відмежовує територію України від інших держав, та кордон між УРСР і Білоруською РСР, РРФСР, Республікою Молдова за станом на 16 липня 1990 року є Державний кордон України [2];